

НОВИНИ

**Медіаексперт зі США Марк Діллен:
 “Студмістечко ЗНУ дуже схоже на американське”**

Реалізація права на академічну мобільність – одна з провідних тенденцій розвитку сучасного українського освітнього простору. Саме тому одним із завдань Запорізького національного на шляху побудови моделі університету європейського зразка є активна підтримка починань, як представників нашого вишу, які намагаються налагоджувати партнерські зв'язки з іноземними ВНЗ, так і закордонних гостей. Тож низка проектів із утілення ідеї розширення меж освітньої співпраці у ЗНУ триває. Так, протягом тижня американський експерт з міжнародних медіа та крос-культурних комунікацій Марк Діллен (Сан-Франциско) перебував у Запорізькому національному університеті, де прочитав чотири лекції та взяв участь у засіданні розмовного клубу для студентів факультету журналістики, а також зустрівся із ректором ЗНУ, професором Миколою Фроловим. До вишу пан Діллен завітав у рамках програми міжнародних обмінів імені Фулбрайта та на запрошення декана факультету журналістики ЗНУ, професора Володимира Манакіна, який також неодноразово стажувався у США.

Під час зустрічі Марка Діллена з ректором вишу, професором Миколою Фроловим та деканом факультету журналістики Володимиром Манакіном йшлося про подальші напрями співпраці іноземного гостя та Запорізького національного університету. Микола Олександрович

фахівців, які працюють у зоні військового конфлікту. Ще одним напрямом співпраці Марк Діллен назвав залучення студентів до роботи в іноземних ЗМІ. “Якщо пощастить реалізувати цей проект, буде дуже добре, оскільки практична робота є важливим складником навчання журналістики”, – зазначив він.

Також пан Діллен поділився із ректором Миколою Фроловим своїми враженнями від міста Запоріжжя, вишу та студентів. Зокрема, його здивувало те, що в Запоріжжі українською мовою розмовляє більше людей, ніж він очікував, а міське життя виглядає цілком спокійним, незважаючи на близькість до зони бойових дій. Крім того, гість висловив свою думку і про студентів ЗНУ: “Вони дуже здібні та зацікавлені, занурені в тему. До занять намагалися підготуватися якомога краще (експерт надсилав їм на пошту домашні завдання – авт.), та отримати якомога більше інформації”. Сподобався викладачу і сам університет. “Ваше студмістечко дуже нагадує мені студмістечко типового американського вишу. Тут все поряд – корпуси, їдальня, бібліотека. Є відчуття спільноти. Ще мене вразили ваші пам'ятники, а найбільше – лелеки”, – резюмував Марк Діллен.

Свої лекції в Запорізькому національному університеті Марк Діллен присвятив темам різновидів політичної журналістики (political reporting), еволюції медіа та зв'язків із громадськістю, порушив питання довіри до ЗМІ, організації роботи журналіста в зоні конфлікту. Останню тему експерт розкрив, розповідаючи і про власний досвід роботи в зоні військових дій в Афганістані.

Серед головних тез, котрі прозвучали під час занять, модератором яких виступив професор Володимир Манакін, можна виокремити такі: по-перше, в журналістській роботі вкрай важли-

вим є розкриття контексту події, а не звичайна фіксація певного факту; по-друге, сучасний репортер – це універсальний журналіст, який вмів розповісти історію в текстовому, відео- та аудіоформатах, а також активно користується соціальними мережами. Наголосив пан Діллен і на важливості постановки цілей перед початком виконання завдань, які допомагають сконцентрувати увагу. Лекції супроводжувалися яскравими прикладами з роботи всесвітньо відомих ЗМІ – видань “The New York Times”, “The Huffington Post”, “The New Yorker”, “USA Today”, “The Rolling Stones” тощо.

До речі, одну з лекцій, присвячену роботі Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ), Марк Діллен провів разом із іншим гостем ЗНУ – почесним науковим співробітником Ліверпульської школи права Кіроном Рідом. До речі, пан Рід побував у Запорізькому національному університеті вже вчетверте, цього разу розповівши про свій досвід організації роботи наглядців ОБСЄ за проведенням місцевих виборів в Україні.

Варто відзначити, що кар'єру Марк Діллен розпочав як газетний журналіст, згодом змінив напрям роботи на радіожурналістику. Працював прес-аташе Посольства Сполучених Штатів Америки в Римі, був радником з медіа та політики американської Агенції з міжнародного роз-

витку в Москві (2000-2001 роки), в цей же час працював наглядцем від ОБСЄ на виборах у Білорусі та Косово. Заснував власну компанію, яка консулює бізнесові структури в галузі зв'язків з громадськістю та міжнародних відносин. Володіє італійською, хорватською, сербською, болгарською, німецькою та російською мовами.

Олександра Усенко

зазначив, що вже сам візит американського медіаексперта до ЗНУ є надзвичайно корисним для студентів і викладачів, які мають можливість дізнатися про різноманітні програми стажувань за кордоном та налагодити зв'язки зі своїми іноземними колегами. Також учасники зустрічі дійшли висновку, що ЗНУ може бути базовим закладом для проведення різноманітних тренінгів та навчання з журналістики, зокрема для

ВІТАЄМО!

Під час міжнародного форуму “Науковці та освітяни України в ім'я утвердження миру, стабільності та розвитку суспільства” декана економічного факультету, професора **Аллу Череп** нагородили медаллю “За видатні досягнення в науці і освіті”. Метою форуму була координація зусиль наукової еліти для розв'язання постконфліктної, кризової ситуації, налагодження механізму демократичного діалогу з державними інституціями, залучення широкого кола науковців та освітян, представників урядових структур і ЗМІ до обговорення питань щодо реального стану та проблем реформування науково-освітньої галузі України. Варто відзначити, що Алла Череп також увійшла до оргкомітету Міжнародного форуму.

Колектив Запорізького національного універ-

ситету вітає **Аллу Василівну** з черговим визнанням її вагомих досягнень у розбудові вітчизняної освіти та бажає їй сил і натхнення на шляху до нових досягнень!

Своє 15-річчя відсвяткувала кафедра акторської майстерності факультету соціальної педагогіки та психології. Варто відзначити, що за спеціальністю “Театральне мистецтво” у ЗНУ готують акторів театру і кіно. 2006 року з'явилася спеціалізація “актор театру ляльок”, 2011 – “сольний спів (естрадний та академічний)”, 2012 – “хореограф-постановник”. Кафедра за 15 років підготувала 12 випусків. Відтак у 122 талановитих акторів залишилася надзвичайна вдячність своїй

альма-матер за цю неоціненну путівку в життя. Запорізький національний вітає колег із їхнім ювілеєм та бажає нових здобутків і численних перемог!

З нагоди святкування Міжнародного дня волонтера відзначили третьокursницю факультету СПП **Світлану Луценко**, яка працює в Запорізькому міському центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Світлану нагородили як найактивнішу учасницю інформаційно-просвітницьких акцій соціального спрямування та вручили їй “Волонтерську книжку”. Колектив ЗНУ щиро вітає дівчину з почесними відзнаками і бажає подальших звершень у її добрих справах!

Проректор з наукової роботи ЗНУ **Геннадій Васильчук** презентував науково-педагогічним працівникам Запорізького національного основні положення нещодавно ухваленого Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність”. Цей закон безпосередньо стосується діяльності вітчизняних ВНЗ. Із повним текстом документа можна ознайомитися на сайті науково-дослідної частини нашого університету за таким посиланням: <http://web.znu.edu.ua/NIS/555.ukr.html>

На факультеті журналістики відбулося засідання круглого столу за участю представників львівської наукової школи – доцента кафедри нових медіа Львівського національного університету імені Івана Франка, журналістикознавця **Наталії Габор** та співробітника Інституту екології масової інформації АНУ ім. І. Франка **Павла Александрова**. Під час бесіди із викладачами та представниками запорізьких ЗМІ вони обговорили тему “Медіапросвітницька діяльність сучасних ЗМІ”. Вчені зосередили увагу присутніх на процесах, які відбуваються упродовж останніх 25 років в українському медіапросторі і зазначили, що сьогодні гостро постало питання про критичне і відповідно грамотне ставлення аудиторії до цієї інформації, яка розповсюджується в медіапросторі.

На факультеті СПП провели круглий стіл для майбутніх вчителів “Актуальні проблеми психології”. Засідання складалося з двох частин: спочатку його учасники обговорили актуальні питання діяльності психологічної служби системи освіти, а потім відбувся захист студентських дослідницьких проектів на психолого-педагогічну тематику. Студенти мали можливість поставити питання про особливості діяльності психолога, дізнатися про найбільш актуальні запити в роботі, визначити, як відбувається взаємодія вчителів і психолога у навчально-виховному процесі. Зміст та специфіку соціально-педагогічної роботи в загальноосвітніх закладах визначила заступник директора громадської організації “Флоренс” **Інна Біляєва**. Свої дослідження студенти проводили у школах, вони вивчали рівень стресу учнів, досвід впровадження медіації в навчально-виховний процес школи, ігрову діяльність молодших школярів, їхню кіберзалежність.

У ЗНУ студенти та учні провели соціологічний аналіз казок та міфів під час другого заняття Соціологічної майстерні – науково-освітнього проекту з розвитку аналітичного мислення у студентів та школярів від факультету соціології та управління. Головним завданням заходу був комплексний розгляд соціальних сценаріїв, що лежать в основі відповідних літературних творів, дослідження соціальних і культурних кодів, зашифрованих у них, їхньої ролі у визначенні поведінки людини. Студенти й учні мали дати відповіді на такі запитання: чому навчають нас ці історії, за яких життєвих обставин можна застосувати отримані знання, що символізує собою той чи інший герой, яку життєву позицію має тощо.

Майбутні економісти, математики та юристи стали переможцями ігор з настільного тенісу серед чоловіків, які проходили в рамках університетської студентської Спартакіади-2015. Перемогу в змаганнях серед дівчат здобула команда студенток економічного факультету, друге місце – біологічного, а третє – факультету журналістики. Протягом кількох ігрових днів у залі відчувався неабиякий бойовий спортивний азарт. Навіть ті, хто вже відіграв свої зустрічі, залишалися в залі, щоб підтримати друзів. Представників команди-переможців нагородили медалями та грамотами за підписом ректора Запорізького національного університету **Миколи Фролова**, а також іменними грамотами учасника змагань.

НАУКОВИЙ ЛІТОПИС

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ НА ЧАСІ

На базі ЗНУ відбулася I Всеукраїнська конференція "Сталий розвиток економіки на засадах ресурсоефективності". Її започаткували з ініціативи представників економічного факультету та за підтримки державних і громадських організацій, Міністерства освіти і науки

України, Запорізької облдержадміністрації, Всеукраїнської спілки вчених-економістів, Академії наук вищої освіти України, Академії економічних наук України, Центру екологічної культури в Запоріжжі та інших.

Участь у заході взяли 85 вчених та представників адміністративних і бізнес-структур. Усіх присутніх привітали з початком роботи проректор Геннадій Васильчук та декан Алла Череп. Звертаючись до гостей, Геннадій Миколайович

зазначив: "Економічний факультет нашого вишу завжди знаходиться в центрі розвитку економічних подій нашої країни, його науковці та студенти не стоять осторонь обговорення актуальних проблем, продукуючи велику кількість ефективних та необхідних для розвитку економіки ідей і пропозицій". У свою чергу, професор Алла Череп ще раз наголосила на актуальності обраної для обговорення теми, особливо в умовах гострого обмеження у традиційних джерелах природних ресурсів і складної екологічної ситуації в Запорізькому регіоні. Відтак, вкрай необхідним для процвітання нашої країни вона назвала розробку стратегії ресурсоефективності та екологізації.

Робота конференції стосувалася, зокрема інтеграції фізіократичних підходів та інноваційних методів ведення бізнесу в енергоощадній галузі; формування стратегії розвитку економіки на засадах екологічності, енергоощадності та альтернативної енергетики; проблеми фінансового забезпечення процесу розробки та впровадження екологічних технологій для суб'єктів господарювання, "зеленого

туризму", розвитку органічного ринку тощо. Тож у рамках теми конференції про роботу наукової школи "Зелена економіка", яка працює на базі економічного факультету, розповіла присутнім голова студентської групи цієї школи Дар'я Пензєва. Основними завданнями студентка назвала дослідження питань виробництва екологічно чистої продукції в умовах техногенного виробництва Запорізького регіону, його екологізацію, науково-методичне забезпечення, розвиток ініціатив студентів у цьому напрямку, розробку моделей, які сприяють інвестуванню коштів у галузь, а також популяризацію екологічного мислення серед населення регіону тощо.

У підсумку, враховуючи пропозиції та коментарі фахівців, організатори колегіально уклали змістовну й інформаційно насичену фахову резолюцію, яку передали представникам Запорізької обласної державної адміністрації та Академії економічних наук України – для розгляду та ефективного вирішення питань сталого розвитку в Запорізькому регіоні та в Україні.

Олена Хлисту

Перспективи розвитку природничих, медичних та фармацевтичних наук

У ЗНУ пройшла IV Регіональна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених "Актуальні проблеми та перспективи розвитку природничих, медичних та фармацевтичних наук". Її учасниками стали 124 молодих науковці. До організації заходу долучилися представники Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених біологічного факультету ЗНУ.

На думку організаторів, подібні заходи сприяють залученню молоді до досліджень і дають їм можливість апробації результатів своїх наукових розробок.

Участь у пленарному засіданні взяли: проректор Геннадій Васильчук, декан Людмила Омелянчик, голова НТСАДМВ ЗНУ Христина Пирогова. Ведучими виступили студенти факультету Анастасія Долгополова та Едуард Кучерук.

Геннадій Васильчук від імені ректорату подякував керівництву біологічного факультету за організацію цього наукового заходу. Також Геннадій Миколайович висловив переконання, що ця конференція стане новим щаблем у наукових досягненнях молодих науковців.

До привітань долучилась і декан біологічного факультету Людмила Омелянчик. Вона зазначила, що більшість наукових досліджень, з якими виступили учасники конференції, є дуже

актуальними, перспективними, необхідними і корисними для розвитку науки, для поліпшення здоров'я людей і для упровадження їх у різні сфери нашого життя.

Наукові розвідки молодих вчених викликали жваве обговорення серед учасників конференції. Після завершення офіційної частини продовжилася робота за 4 секційними напрямками. На них, зокрема обговорили проблеми та окреслили перспективи галузі генетики та селекції рослин, ландшафтного дизайну та декоративного рослинництва, прикладної ботаніки та фізіології рослин, терапії, педіатрії та хірургії, морфології та фізіології людини і тварин, лабораторної діагностики, хімії, фармакології, пошуку біологічно активних речовин, природокористування та охорони навколишнього середовища, мисливствознавства та іхтіології, екології тощо.

Олена Переверзева

УВАГА ВЧЕНИХ ДО МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

У ЗНУ талановитих митців, відомих вчених зібрала Всеукраїнська науково-практична конференція "Стратегія розвитку професійної підготовки та естетичного виховання майбутніх акторів у третьому тисячолітті", присвячена 15-річчю кафедри акторської майстерності факультету соціальної педагогіки та психології. Її метою стало залучення науковців і творчих діячів до обговорення актуальних проблем театрального мистецтва, мистецької освіти, питань стратегії розвитку професійної підготовки та естетичного виховання майбутніх акторів.

Відкрила конференцію завідувач кафедри акторської майстерності, професор Галина Локарева. Вона привітала всіх із цим науково-творчим святом. Щирі вітання з 15-річчям прозвучали від проректора Геннадія Васильчука, декана Ольги Пономаренко, директора Обласної філармонії Ірини Конаревої. Вони з теплом згадали знаних випускників кафедри, а також тих науковців і митців, які стояли біля її витоків.

Зокрема, Людмилу Міщик, В'ячеслава Толока, Олександра Короля.

Згодом науковці продовжили роботу в секційних засіданнях конференції. Учені порушили теоретико-методологічні проблеми театрального мистецтва, психоло-

го-педагогічне забезпечення підготовки майбутнього актора та мистецької освіти, професійної підготовки та виховання майбутніх акторів.

У перший день роботи конференції хореографічну виставу "Аліса в країні чудес" за мотивами однойменної казки Льюїса Керрола презентували п'ятикурсники спеціальності "Театральне мистецт-

во" (головний хореограф-постановник – Юліана Гончаренко). Під час другого дня роботи заходу актори провели кілька авторських майстер-класів і презентацій. Для всіх присутніх працював факультетський ансамбль під керівництвом викладача Юрія Крюкова.

Закриття конференції відбулося під час святкового концерту, де перед учасниками виступили талановиті вокалісти, актори розмовного жанру, учасники хореографічних замальовок, організував яких Навчальний театр ЗНУ та доцент кафедри Лілія Гринь. Родзинкою свята стали представлені уривки з вистав. П'ятикурсники обрали спектакль "По ревізії" (за мотивами М. Кропивницького), а студенти четвертого курсу – "Мурлін Мурло" (історія провінційної дівчини з індустріального міста). Фінальним акордом стала класична оперна композиція, під час якої всі представники кафедри-ювіляра піднялися на сцену, згадуючи спільні здобутки та окреслюючи нові перспективи.

Марія Канцелярист

Підготовка науковців

Про нові правила прийому до аспірантури ЗНУ, а також про підсумки її цьогорічної вступної кампанії розповів на засіданні Вченої ради завідувач відділу аспірантури і докторантури, доцент Юрій Каганов. Зокрема, йшлося про те, що за новими правилами змінюється термін навчання, скасовується державне замовлення на заочній формі, запроваджується новий перелік спеціальностей тощо.

Юрій Олегович зазначив, що цього року збільшилася кількість бюджетних місць – на 47% в аспірантурі ЗНУ (28 місць у 2015 році, 19 місць у 2014 році), та на 57% – в докторантурі (4 і 7 місць відповідно). Позитивна динаміка спостерігається і на контрактній формі навчання – цього навчального року на неї вступили 78 аспірантів (минулого року їх було 45, а поза минулого всього 20). Зросла в ЗНУ і кількість захистів дисертацій. У 2015 році лави кандидатів наук поповнили 48 науковців (23 з них – співробітники вишу), а 4 співробітники університету здобули науковий ступінь доктора наук.

Окреслив Юрій Каганов й подальші перспективи підготовки науково-педагогічних кадрів. Він наголосив на важливості проведення профорієнтаційної роботи,

обов'язковим елементом якої є постійне оновлення сторінок відділу на офіційному сайті ЗНУ та в соціальній мережі Facebook. Серед інших напрямів роботи були такі: підвищення науковцями рівня володіння іноземними мовами; розробка положення щодо системи виявлення та запобігання академічного плагіату; розширення мережі аспірантури; розробка освітньо-наукових програм підготовки доктора філософії і концепції її впровадження в ЗНУ. Зацікавлення академічної спільноти викликали і нові Правила прийому до аспірантури. Так, відтепер цей документ є додатком до загальноуніверситетських Правил прийому. Окрім того, оновили перелік галузей і спеціальностей, збільшили терміни навчання з трьох до чотирьох років, скасоване держзамовлення на заочній формі навчання. Тепер для вступу до аспірантури не потрібно складати іспит із філософії, обов'язковими залишаються іспити зі спеціальності та з іноземної мови. А от для вступників, які мають непрофільну освіту, може бути запроваджене додаткове вступне випробування. Важливою новацією є право аспіранта мати одразу двох наукових керівників, а вступати до аспірантури ЗНУ на контрактну форму навчання тепер можна двічі на рік. До речі, додатковий набір до аспірантури Запорізького національного відбудеться вже в січнілютому 2016 року.

Олександра Усенко

Школа нормотворчості розширює цільову аудиторію

На юридичному факультеті провели унікальний для Запорізької області масштабний освітній захід – організували Школу регіональної нормотворчості. Його координаторами, крім ЗНУ, стали Запорізька облдержадміністрація та Запорізький центр перепідготовки і підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівників державних підприємств, установ та організацій.

Серед учасників заходу, які протягом трьох днів у своїх виступах розглядали особливості регіональної нормотворчої діяльності, її проблематику, перспективи діяльності, правові аспекти, були не лише науковці юридичного факультету, але й почесні гості з різних ВНЗ України.

75 посадовців і студентів-правників нашого вишу привітав заступник голови Запорізької облдержадміністрації Едуард Гупнін. До його слів приєднались також перший проректор Олександр Бондар і декан Тетяна Коломоєць. Вони відзначили, що в планах організаційного комітету – зробити проведення занять Школи регулярними та розширити її цільову аудиторію.

У перспективі серед учасників цього освітнього проекту вони бачать консультантів і помічників депутатів міських рад, від яких часто залежить, чи відповідають нормотворчі акти всім нормам і висунутим до них офіційним вимогам.

Під час роботи Школи її учасникам прочитали лекції щодо європейського вектора в процесі нормотворчої діяльності, нормотворчого аспекту актів планування як різновиду актів публічного адміністрування, правил юридичної техніки та їх використання в процесі локальної нормотворчості тощо. При цьому доповідачі велику увагу приділяли практичному аспекту вказаних питань, розглядаючи на прикладах, як саме правильно оформлювати конкретні нормативно-правові документи.

Також під час діяльності Школи чимало часу приділили такій формі роботи, як тематичні дискусії. У цей час усі охочі змогли висловити свою точку зору з актуальних для них питань. Це сприяло більш повному включенню слухачів освітньої програми в її роботу та їхньому кращому розумінню запропонованих для опрацювання тем.

Таміла Тарасенко

ЮВІЛЕЇ

Викладачка, яку цінують колеги і поважають студенти

Днями викладачі та студенти факультету іноземної філології вітали з ювілеєм доцента кафедри романської філології і перекладу – чарівну жінку, мудрого педагога та наставника, знаного філолога Олену Люшинську, яка присвятила все своє життя роботі в нашому університеті: саме із Запорізьким державним педагогічним інститутом пов'язані її студентські роки та подальша наукова, адміністративна, міжнародна діяльність, спрямовані на розвиток рідного факультету.

Народилася Олена Харитонівна на Волині, в селі Дольськ Любимівського району. Здобула вищу освіту саме на факультеті іноземних мов Запорізького державного педінституту. Ще під час навчання викладачі відзначали лінгвістичні здібності студентки та її наполегливість і працьовитість. У 1967 році на запрошення завідувача кафедри французької мови, відомого науковця **Єжи Розенбаума**, вона влаштувалася на посаду викладача нашого вишу. Навчаючи студентів ЗДП, не забувала про вдосконалення власної освіти. У 1969-1971 рр. навчалася на вищих педагогічних курсах у Московському державному педагогічному інституті іноземних мов ім. Моріса

Тореза, а в 1972-76 рр. – в аспірантурі кафедри граматики та історії французької мови цього ВНЗ, там же захистила кандидатську дисертацію.

У 1987-2001 рр. Олена Люшинська обіймала посаду завідувача кафедри французької мови (потім – французької філології). За часів її керівництва колектив кафедри долучився до участі в міжнародному академічному компакт-проекті "Tempus Tacis", над яким працювали викладачі та студенти із Запоріжжя та Дніпропетровська. Завдяки цьому, педагоги нашого вишу отримали можливість проходити стажування та писати дисертації на базі Університету м. Руан (Франція). Крім того, за цією програмою протягом кількох років (1995-1997 рр.) майже всі студенти ФІФ, які вивчали французьку та німецьку мови, змогли пройти короткочасне лінгвістичне стажування за кордоном. Саме завдяки зусиллям Олени Харитонівни на кафедрі зібрали велику наукову та

методичну бібліотеку, в тому числі – франкомовну. За особисті заслуги в популяризації французької мови та культури уряд Франції відзначив Олену Люшинську почесною нагородою – "Орден академічної пальмової гілки" (2004 р.).

Викладач також велику увагу приділяла формуванню вищих педагогічних кадрів нашого вишу. За часи, поки вона була завідувачем кафедри, захистили кандидатські дисертації **Євгенія Стуліна**, **Інна Таранюк**, **Олена Островська** та інші. Олена Люшинська завжди заохочувала викладачів упроваджувати в навчання інноваційні методи, більше уваги приділяти сучасній формі викладання. Такий підхід до викладацької діяльності і зараз є візитівкою кафедри. Як зазначає доцент Євгенія Стуліна, своїм ставленням як викладач і науковець вона завдячує саме шановній ювілярці: свого часу Олена Харитонівна звернула на неї увагу, ще коли та навчалася у виші. Тож як мудрий наставник не лише координувала наукову діяльність студентки, але й допомогла визначитися із майбутнім фахом, підтримувала під час навчання в аспірантурі, опікувалася молодими фахівцями кафедри. "Визна-

чальними рисами вдачі Олени Харитонівни є відповідальність та результативність, вона ніколи не зупиняється на півдорозі. За принциповість і готовність завжди прийти на допомогу, підтримати, її цінують і поважають студенти та колеги", – зазначає Євгенія Володимирівна.

Педагогічну та наукову діяльність ювілярки відзначили й на загальнодержавному рівні: Олена Харитонівна присвоїла звання "Відмінник освіти України". Крім того, на вшанування багаторічної натхненної праці задля розвитку освітньої галузі в Запорізькому краї іменницю неодноразово відзначали Почесними грамотами від обласної та районної державних адміністрацій та ректорату нашого вишу.

Як зазначає завідувач кафедри романської філології і перекладу, доцент **Ірина Шаргай**, "для всіх нас, її колег, Олена Люшинська – фахівець найвищого гатунку, зразок для наслідування. У радісний день її ювілею ми бажаємо шановній іменниці здоров'я та щастя на довгі роки, сил та натхнення задля подальшої плідної праці заради розвитку й процвітання нашого факультету!".

Таміла Тарасенко

Високоліття досвідченого фахівця й відповідального керівника

У грудні відзначає ювілей начальник редакційно-видавничого відділу ЗНУ **Микола Олійник**. Доля дарувала **Миколі Захаровичу** цікаве, багате на події життя, частину якого він присвятив розбудові освіти й науки в Запорізькому краї. Зараз він докладає чимало зусиль, аби сприяти розвитку нашого університету.

Микола Захарович Олійник народився 19 грудня 1950 року. Закінчив середню школу в с. Донське (Донецька область), після цього влаштувався робітником на завод. У юності був чемпіоном Донецької області з багатоборства три роки поспіль (у 1966-68 рр.). Потім, під час служби в армії, виборов чемпіонське звання з багатоборства у Прибалтійському воєнному окрузі.

У 1970 році, демобілізувавшись, вступив до Донецького національного (тоді – державного) університету, обравши фах біолога. Після здобуття вищої освіти **Миколу Захаровича** як

молодого фахівця направили на роботу до Запорізької області. Спершу він працював вчителем у ЗОШ № 60, потім – директором у загальноосвітніх школах №№ 64 і 19.

Микола Захарович протягом кількох років координував освітню галузь на міському та обласному рівнях. Його призначили на посаду заступника начальника обласного управління освіти (зараз – Департамент освіти і науки Запорізької облдержадміністрації). Із 1994 по 2000 рік він обіймав посаду заступника голови Запорізької обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України, потім, до 2013 року, працював у Запорізькому обласному відділенні Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

Варто відзначити, що й раніше **Микола Захарович** співпрацював і з нашим університетом. Так, у 1985-87 рр. проводив лекції на факультетах біологічному та соціальної педагогіки та психології. Сьогодні він організовує заняття із особливостей соціального страхування для працівників підприємств області.

За словами **Миколи Захаровича**, робота редакційно-видавничого відділу як підрозділу сучасного вищого навчального закладу є дуже важливою. "За 2014-2015 навчальний рік, завдяки зусиллям нашого колективу, вийшли друком 22 монографії, 158 навчальних посібників, близько 200 навчально-методичних розробок. Я пишаюся, що й співробітники нашого підрозділу дієво долучаються до процесу модернізації нашого вишу як центру освіти і культури нашого краю", – зазначає він.

Колектив ЗНУ вітає **Миколу Захаровича** з ювілеєм і бажає йому здоров'я, благополуччя та побільше сил задля подальшої багаторічної плідної праці на благо нашого вишу!

3 ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ!

- 1 січня – головного бухгалтера **Василя Федоровича Тимошика**; завідувача кафедри фізики та методики її викладання, професора **Олександра Івановича Іваницького**;
- 3 січня – заступника декана з міжнародної роботи біологічного факультету, доцента кафедри мисливствознавства та іхтіології **Наталію Юрївну Рубцову**;
- 6 січня – завідувача кафедри менеджменту організацій та логістики, професора **Людмилу Михайлівну Бухаріну**;
- 8 січня – професора кафедри фінансів та кредиту **Оксану Валеріївну Бондуреву**;
- 9 січня – ректора, професора кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин **Миколу Олександровича Фролова**; начальника експлуатаційно-технічного відділу **Анатолія Володимировича Ілюхіна**;
- 10 січня – професора кафедри управління персоналом і маркетингу **Дмитра Кузьмича Турченка**;
- 14 січня – заступника директора Наукової бібліотеки з наукової роботи та новітніх технологій **Ніну Миколаївну Чалу**;
- 15 січня – начальника відділу виховної роботи **Світлану Вікторівну Кондратенко**;

Колектив ЗНУ вітає іменинників...

- 16 січня – професора кафедри імунології та біохімії **Юлію Віталіївну Єщенко**; директора Центру інтенсивного вивчення іноземних мов **Наталю Дмитрівну Костенко**; заступника керівника відділу з навчальної роботи **Валентину Вікторівну Горлач**;
- 17 січня – в. о. завідувача кафедри джерелознавства, історіографії та спеціальних історичних дисциплін, доцента **Юлію Іванівну Головку**;
- 20 січня – заступника декана з навчальної роботи факультету соціології та управління, доцента кафедри соціології **Тетяну Федорівну Бірюкову**; заступника декана з профорієнтаційної роботи філологічного факультету, доцента кафедри української літератури **Олесю Алімівну Смижук**;
- 24 січня – завідувача кафедри алгебри та геометрії, професора **Аркадія Костянтиновича Приварникова**;
- 29 січня – завідувача кафедри олімпійського та професійного спорту, професора **Андрія В'ячеславовича Сватєва**;
- 30 січня – заступника декана з міжнародної роботи економічного факультету, старшого викладача кафедри міжнародної економіки та економічної теорії **Аліну Олександрівну Осаул**;

...і ювілярів січня!

- 1 листопада – провідного бібліотекаря Наукової бібліотеки **Марину В'ячеславівну Жеурову**;
- 5 січня – слюсаря-сантехніка 5 розряду навчального корпусу № 2 **Марата Вагаршаковича Арсеняна**;
- 6 січня – доцента кафедри олімпійського та професійного спорту **Вадима Миколайовича Гостіщева**;
- 9 січня – швейцара студентського містечка **Валентину Валентинівну Швець**;
- 15 січня – головного бібліотекаря Наукової бібліотеки **Олену Володимирівну Мартинову**;
- 21 січня – двірника навчального корпусу № 3 **Надію Григорівну Сапу**;
- 22 січня – доцента кафедри фізичного виховання **Вікторію**

- Григорівну Бабій**;
- 23 січня – доцента кафедри іноземних мов професійного спрямування **Віру Миколаївну Жирову**;
- 24 січня – двірника навчального корпусу № 2 **Раїсу Михайлівну Івченко**;
- 27 січня – оператора копіювальної та розмножувальної техніки редакційно-видавничого відділу **Надію Романівну Добренюк**;
- 30 січня – прибиральницю гуртожитку № 3 **Любов Миколаївну Винник**;
- 31 січня – викладача Економіко-правничого коледжу **Ірину Олександрівну Мордвінову**; коменданта навчального корпусу № 2 **Людмилу Анатоліївну Однорог**.

Державний вищий навчальний заклад "Запорізький національний університет" Міністерства освіти і науки України

оголошує набір до АСПІРАНТУРИ на контрактній основі з галузей знань та спеціальностей:

Галузь знань	Спеціальність
01 Освіта	011 Науки про освіту 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями) 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) 016 Спеціальна освіта 017 Фізична культура і спорт
03 Гуманітарні науки	032 Історія та археологія 033 Філософія 035 Філологія Спеціалізації: - українська мова; - мови національних меншин; - іноземні мови.
05 Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка 052 Політологія 053 Психологія 054 Соціологія
07 Управління та адміністрування	073 Менеджмент 075 Маркетинг 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
08 Право	081 Право 082 Міжнародне право
09 Біологія	091 Біологія
10 Природничі науки	101 Екологія 102 Хімія 104 Фізика та астрономія 105 Прикладна фізика та наноматеріали
11 Математика та статистика	111 Математика 113 Прикладна математика
12 Інформаційні технології	121 Інженерія програмного забезпечення 122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології 124 Системний аналіз
23 Соціальна робота	231 Соціальна робота

Форми навчання в аспірантурі: денна – 4 роки, заочна – 4 роки.
Вступні іспити до аспірантури: спеціальність, іноземна мова.

Зарахування до аспірантури з 1 березня 2016 р.

Документи, що подаються при вступі до аспірантури:

- ✍ заява на ім'я ректора;
- ✍ особовий листок з обліку кадрів;
- ✍ автобіографія;
- ✍ ксерокопія диплома про вищу освіту;
- ✍ ксерокопія паспорта та ідентифікаційного коду (2 прим.);
- ✍ довідка про проходження флюорографії;
- ✍ список опублікованих наукових праць (за наявності);
- ✍ посвідчення про складені кандидатські іспити (за наявності);
- ✍ згода на збір та обробку персональних даних;
- ✍ дві фотокартки 3x4.

Документи приймаються з 18 січня по 05 лютого 2016 р. за адресою: вул. Лепіка, 33-А, корпус № 4, каб. 317, відділ аспірантури і докторантури.

Тел. для довідок:
(061) 228-76-30; (061) 239-70-28
www.phd.znu.edu.ua
E-mail: phd.znu@gmail.com

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Долати труднощі
допомагають фахівці і волонтери

На факультеті СПП відбулася відкрита лекція "Досвід роботи сербського психологічного центру, що займається травмами війни", яку провела координатор Центру психологічної допомоги з військової травми (War Trauma Center, Воеводина, Сербія) Тамара Боскіч. Послухати про досвід роботи психологічного центру завітало близько 70 фахівців міста й області, які працюють із категоріями населення, постраждалими від військових дій.

Тамара Боскіч наголосила на важливості роботи з дітьми під час збройних конфліктів. Також вона зацентрувала увагу присутніх на тому, що найтяжча категорія для психологів у Сербії, самі ветерани військових подій. Як зазначила лектор, психологічна робота з військовими – це робота безпосередньо з травмою. Інтенсивність переживань під час військових подій значно перевищує показники в мирний час, тому люди повертаються вже інакшими, дуже часто не довіряючи ані собі, ані, тим більше, психологам.

Учасники ставили питання, які стосувалися великої кількості проблемних тем: участь волонтерів у забезпеченні психологічної допомоги категоріям, що цього потребують; форми

роботи спеціалістів; сімейні програми допомоги; особливості приміщення для психотерапевтичної роботи; участь держави у вирішенні проблем постраждалих; найефективніші психологічні методи тощо.

Ольга Іщук,
старший викладач
кафедри практичної психології

"Хортицькі дзвони" на продовження
поетичних традицій

Другий рік поспіль ЗНУ проводить Всеукраїнський конкурс молоді української поезії та української авторської пісні імені Марини Брацило "Хортицькі дзвони". Цього разу в ньому взяли участь близько 40 осіб із 15 областей України.

Проректор Геннадій Васильчук наголосив, що проведення цього важливого заходу, спрямованого на підтримку творчої молоді – велика честь для ЗНУ. До цієї думки приєдналися декан філологічного факультету Тамара Хом'як та завідувач кафедри українознавства Ольга Стадніченко, котрі запевнили, що наступного року стартує новий проект, адже всі ті, хто отримують дипломи переможців, продовжують мистецьку справу Марини Брацило.

Так, цього року 1 місце в номінації "Авторська пісня" та спецприз за написання пісні на слова Марини Брацило виборов випускник ЗНУ Микола Білик. Серед переможців конкурсу також була ще одна випускниця нашого вишу Ксенія Шпак,

яка зараз працює бібліотекарем у Львові. Вона посіла 3 місце в номінації "Поезія". До речі, члени журі, зокрема його голова, відомий письменник Іван Андрусяк, відзначили, що цього разу помітно зріс рівень творчих робіт, поданих на конкурс. Крім того, важливим доповненням до свята стало те, що Людмила Брацило – мати Марини – передала до фонду Наукової бібліотеки ЗНУ близько 100 книг із колекції її доньки, зокрема багато унікальних видань із дарчими написами багатьох друзів Марини – письменників і публіцистів.

Таміла Тарасенко

Співпраця із майбутніми роботодавцями – серед пріоритетів ЕПК

В Економіко-правничому коледжі триває постійне розширення мережі бази практик для студентів. Так, за ініціативи директора Олени Грибанової нещодавно навчальний заклад уклав кілька угод зі стажування студентів на запорізьких інтернет-порталах "Забор" і "Вумен". Координуватиме розподіл студентів у ці ЗМІ заступник директора коледжу Лариса Недавня. Крім того, до студентів 3-4 курсів спеціальності видавнична справа та редагування завітав відомий запорізький журналіст, керівник інтернет-порталу zabog.zp.ua Костянтин Алексеєнко. Під час зустрічі з молоддю нашого вишу він прочитав лекцію на тему: "Історія запорізької реклами". Також професійний майстер-клас із нагоди Дня рекламіста для четвертокурсників провела керівник інтернет-проекту wotap.zp.ua Юлія Алексеєнко. Заходи пройшли в рамках вивчення курсу "Рекламознавство і підготовка рекламних видань".

Зустрічі пройшли напрочуд жваво та змістовно. Студенти змогли не тільки дізнатися про чимало унікальних і маловідомих фактів, але й власноруч протестувати свої знання в галузі ринку реклами. Скажімо, Костянтин Алексеєнко збирав інформацію з цієї теми особисто й безпосередньо від провідних запорізьких рекламістів. Він підготував низку публікацій щодо історії запорізької реклами. Тож, звичайно, його напрацювання виявилися для майбутніх фахівців вкрай корисними та пізнавальними.

На початку лекції увазі молоді був представлений огляд друкованих рекламних медіа. Ще одним цікавим блоком заходу став екскурс в історію ТБ реклами. Йшлося в лекції і про тандем топових рекламістів Запоріжжя Олександра Капрова й Олександра Пархоменка.

Згодом Костянтин Алексеєнко звернув увагу присутніх на питання пов'язані зі становленням ринку зовнішньої реклами. Не менш цікавим

виявився огляд ніші електронної реклами. 2005 року в Запоріжжі починає роботу інтернет-портал "Забор". На ньому з'являється перша електронна реклама в каталогах. Присутні обговорили умови розміщення такої інформації на "Заборі", "061" та ВК публіку "Типове Запоріжжя".

У свою чергу, Юлія Алексеєнко під час проведення майстер-класу розповіла про свій проект wotap.zp.ua, його рекламну діяльність, іміджеві

Письменниця у своєму листі написала: "Любі хлопці й дівчата, я вірю у вільну Україну. Бажаю вам радісного й сильного Шляху в житті. Й обов'язково

будьте щасливими. У вас прекрасні вчителі. Це завжди розкіш. Дружно, Світлана Алексієвич".

Таміла Тарасенко

Вікторини зібрали найрозумніших школярів

На біологічному факультеті відбулися вже традиційні зустрічі зі школярами, котрі цікавляться біологією та хімією. Для них організували цікаві й пізнавальні вікторини "Школа юного хіміка", "Школа юного біолога" та "Школа юного еколога". Участь у цих заходах взяли учні загальноосвітніх шкіл міста, які виявили бажання продемонструвати свої знання, вміння і таланти з біології, хімії, екології, а також їхні вчителі – куратори, більшість із яких є випускниками ЗНУ.

Організаторами цих заходів виступило керівництво факультету та викладачі кафедр. Основною метою своєї роботи вони визначили заохочення уч-

нів до обрання майбутнього фаху серед спеціальностей біологічного факультету, дати їм нові знання. Ведучими на цих творчих зібраннях були студенти 2 і 3 курсів Віталій Письменний та Алла Кучменко.

Для учасників провели вікторину "Цікава хімія", під час якої в них перевірили базові теоретичні знання із хімії. Так, учням розказали про хімічні еле-

менти, лабораторний посуд, образні вирази хімії, великих хіміків світу, а також про формули і назви речовин. Гостям факультету презентували "Шоу-хімія", під час якого викладачі показували цікаві та яскраві досліди й хімічні реакції, а учні пояснювали їх із хімічної точки зору – назви речовин, які використовувались, причини хімічних процесів, застосування результатів дослідів в інших галузях. Так, учням продемонстрували хімічну реакцію "Вулкан", досліди з використанням металів і розчинів, які змінюють кольори та виділяють газ і бутафорську кров, розчинення пінопласту, досліди з вуглеводами та "хімічну веселку", а також познайомили з хімічним посудом для кристалізації, фільтрації, екстракції та очищення речовин. Усі переможці були відзначені заохочувальними подарунками.

До речі, низка заходів із підтримки талановитих школярів також продовжилася і навчально-методичним семінаром "Юний еколог". Майбутнім абітурієнтам розповіли про весь спектр дисциплін, які вивчають студенти спеціальності "Екологія", про можливість проводити лабораторні досліди на базі факультету та втілювати найновіші досягнення біологічної науки в житті. Під час зустрічі перед учнями виступила студентка Марія Васильченко, яка підготувала презентацію "Проблеми утилізації сміття", познайомивши старшокласників із проблемами сортування сміття, його утилізації і впливу на навколишнє середовище, а також із напрямками сучасного розвитку безвідходного виробництва.

Олена Переверзева

складники. Вона розглянула види реклами, з якими працює цей ресурс. Під час її презентації студенти змогли переглянути приклади банерної реклами, обговорити процес її створення, технічний складник тощо. Студентів зацікавили види наскрізних банерів, рекламний підпис, посилання, новина, а також реклама в розсиці й у соцмережах, її розцінки на сьогодні. Чимало уваги присвятили на МК й розміщенню реклами в каталозі товарів і послуг, розробці брендованої сторінки підприємства тощо.

Відтак, студенти отримали не тільки цікаві факти, які допоможуть їм бути обізнанішими із запорізькою рекламою, але й відкрили для себе чимало її прихованих граней.

Гості побажали майбутнім видавцям, передусім, високо тримати свою планку можливостей і завжди в них вірити, і цим сподіванням відповісти в реальності.

Марія Канцелярист

Обласна академічна газета "Запорізький університет"
Засновник і видавець –
колектив Запорізького національного університету
Видається – з 1973 року

Провідний редактор: Марія Канцелярист
Творчий колектив: Таміла Тарасенко, Олена Хлестун,
Олександра Усенко, Олена Переверзева, Ксенія Сухаренко
Інтернет-версія – Олени Благодарової
Фотокореспондент – Василь Биченко
Верстання – Яни Мелінчук
Номер підписаний до друку 09.12.2015

Автори надрукованих матеріалів
несуть відповідальність за підбір
і точність фактів і цитат,
статистичних даних,
які не підлягають
відкритій публікації.
Редакція може
публікувати матеріали
в порядку обговорення,
не поділяючи точку зору автора.

Зареєстровано Запорізьким обласним
управлінням юстиції: свідоцтво про державну
реєстрацію друкованого засобу масової
інформації серія 33 №735-010-пр
від 7 червня 2006 року.
Виходить двічі на місяць
українською мовою.
Поширюється безкоштовно.
Один друкований аркуш.
Наклад 1 000 примірників.

Адреса редакції:
69063, м. Запоріжжя,
вул. Залізнична, 24,
9 поверх, кабінет №911-2
Телефон: 228-75-32
e-mail: znu.gazeta@gmail.com
Надруковано
в ТОВ "Південноукраїнська
виробнича компанія"